

komme til at yde sin Støtte. Jeg skal kun endnu tilføje, at jeg tror, at der bør gjøres Noget først for det Bestaaende eller for det Nuværende, og at det saa senere kunde være paa rette Tid at tage under Overveielse, hvad der skal gjøres for Fremtiden. Det har været mig en Glæde, i Modsætning til, hvad man ellers hører, at se, med hvilken Villighed Arbejderne have sluttet sig til den af mig omtalte Forening, og det er ikke enkelte spredte, men det er dem alle sammen, fra de blive konfirmerede. Ja, vi have endogsaa en Børnekasse ved Siden af, som de, saasnart de ere 1 Aar, kunne komme i, og faae fri Læge og Medicin. Thi først og fremmest gjælder det om, at Arbejderen, i den Tid han er arbejdssjov, kan sikke sig Sygehjælp, Lægehjælp og Medicin, thi kan han ikke det, vil han langt mindre kunne sikke sig i Alderdommen. Det har ogsaa været paa Tale her tidligere, hvilken Betydning det vilde have, om Arbejderen overalt kunde faae fri Læge. Jeg ser godt, hvad Vanskelighed det vil kunne føre med sig, men at Staten ialtsald kunde gaa til at give alle de Foreninger, som ere dannede, fri Medicin, kunde ingen Vanskelighed føre med sig. Blot ved at indsende Regningerne fra Apothekerne, kunde det lade sig klare. Jeg tror, at det Spørgsmaal staar i meget nøie Forbindelse med Alderdomsspørgsmaalet, det staar ialtsald i Forbindelse med Spørgsmaalet „Selvhjælp“, og de, der ville hjælpe sig selv, fortjene ogsaa at blive hjulpede igjen. Jeg tror endydermere, at der er nogen Forventning om, at det engang vilde kunne lykkes at hjælpe de Arbejdere, der ville hjælpe sig selv, til Alderdomshjælp; saa vilde de, hvor vanskeligt det end kan være, nok selv kunne bære Sygekasse, Lægehjælp og Medicin. Det have vi ialtsald gjort hos os. Jeg skal ikke nærmere fordybe mig heri; men jeg har et Par Bemærkninger at gjøre til det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgfreds (S. Sæge). Han sagde i sit Foredrag, at de materielle Vilkaar stadig ere bleve gunstigere netop for det legemlige Arbeides Mænd under hele den økonomiske Udvikling. Det kommer an paa, hvad man forstaaer ved gunstigt; thi at der paa de fleste Steder bliver ydet højere Dagløn end tidligere, ere vi vistnok paa det Næne med; men Forholdene have vistnok forandret sig paa saa mange Maader, saa det kan ikke nytte, om ogsaa enkelte maa give højere Dagløn, naar der ikke er tilstrækkeligt Arbejde. Jeg kommer dernæst til en anden Ytring af det ærede Medlem, nemlig at de, som ikke ere særlig Arbejdere i Ordets syssle Betydning, „ere ganske anderledes trykkede af Konkurrencen end det legemlige Arbeides Mænd, som netop fremhjælpes ved den økonomiske Udvikling“. Der skee en Mod-

sigelse i det Dieblit; det var forresten ikke mig, men jeg kunde heller ikke forstaa den Tanke og har heller ikke endnu klaret, hvad der menes dermed. Thi det maa dog være indlysende nok, at Enhver, som har lært Noget, er i de fleste Tilfælde heldigere stillet end de, der Intet have lært. (En Stemme: De burde lære!) Ja, men dette „bør“ har sin Vanskelighed i at faae Midlerne til at lære. Der er endnu en Sætning i det ærede Medlems Foredrag, som jeg lagde Mærke til, og det er, hvor det ærede Medlem siger: „Jeg har aldrig truffet paa, at nogen af de Folk, som her er Tale om“ — det er med Hensyn til Fattighjælp — „have følt sig nedværdigede eller ydmygede af den Hjælp, som Sogneraadene unde dem“. Dette, at „de unde dem“, kunde nu gjerne stryges, thi det er kun en Pligt, Sogneraadene have; men at de have følt sig nedværdigede, har jeg ofte truffet paa, om saa det ærede Medlem ikke har truffet det. Søvrigt skal jeg ogsaa henvisse til den Artikel, der har staaet i Nationaltidende om, hvorledes Arbejderne have det, hvorledes deres hele Stilling er, hvor sørgelig og elendig den er skildret; men jeg skal ganske vist indrømme, at den er skildret med en meget for mørk Farve; thi det er ikke alle Steder, at det ser saa forfærdelig galt ud; gjorde det det, vare vi i en saadan Oplosningsstilstand, at vi maatte forbauses og forstrækkes Allesammen. Det er, hvad jeg har at sige, og hvad jeg ikke har villet holde tilbage her idag, da jeg søvrigt føler saa varmt for dette Spørgsmaal, som tænkes kan. Jeg kan kun ikke se, som jeg bemærkede før, at dette Forslag vil kunne løse Opgaven. Jeg vil bede de ærede Forslagsstillere gjøre mig opmærksom paa, om jeg har taget feil i, at det er først om 25 Aar, at det vil virke; men man siger for et gammelt Ord: Mens Græsset gror, dør Hovemo'er! Og derfor tror jeg ogsaa, at vi helst burde have Opmærksomheden henvendt paa at hjælpe til at støtte det Nuværende. Jeg tror ogsaa nok, at naar vi rigtig med Alvor toge fat paa det, maatte der kunne findes Former, hvorunder det kunde lade sig gjøre, og efter de Udtalelser, som ere faldne fra den høitæredede Minister, lod han til at være særdeles villig til at ville søge efter Øve at bidrage dertil.

Uttelsen-Grøn: Jeg tillader mig at svare det ærede Medlem, der talte sidst, at hvorfor de først saa Understøttelse om en vis Tid, naar de ere saa og saa mange Aar, er, fordi vi kalde det en Alderdomsforsørgelsesanstalt, og hvis vi gav Forsørgelsen i 25, 26 eller 30 Aars Alderen, vilde det Naam ikke passe. Nu have vi taget denne Sag frem. Lad den Herre, som